

Náměstí v Líbeznicích - URBANISMUS /2011/

Obec Líbeznice leží na spojnici Prahy s Mělníkem v bezprostřední blízkosti hranic hlavního města. Nachází se východně od rychlostní komunikace D8.

Středověké jádro Líbeznic leželo v místě, nyní nazývaném Na Hůrce. Přes obec vedla jedna z vedlejších obchodních cest, která odbočovala od stezky směřující do kraje Litoměřiců.

Obec Líbeznice se má stát jedním s hlavních center v severní části Středočeského kraje. Ambiciózní plán nových radních obce přinese do území nevyhnutné změny a předpokládaný rozvoj.

Územní plán počítá s novým obchvatem města západně od Líbeznic, který je nyní ve výstavbě. Současně se tak odkloní majoritní transitní doprava z obce. Nové centrum by mělo nalákat nové návštěvníky, uzpůsobit novou tvář obce budoucím potřebám stálých i nově přicházejících obyvatel obce. Takto koncipované území blízko metropole je předurčen ke kumulaci nových residenčních, výrobně – obchodních struktur s dobrou infrastrukturou.

Nezadržitelný růst hlavního města, blízkost lokality u metropole vytvářejí souvislý a nezvratný tlak i na rozvoj obce Líbeznice – velký nárůst obyvatel v desítkách procent.

Tento fakt je pro investory impuls k účinnému a smysluplnému směřování investic, pro nás architekty znamená problém, který je potřeba s předstihem a zodpovědně řešit.

Četné příklady nekonceptního postupného a rozkouskovaného požívání okrajových lokalit Prahy bez vzájemné koordinace není potřeba konkrétně označovat. Jsou to území vyznačující se zástavbou bez veřejných ploch, společenských prostranství a služeb. Urbanistické návrhy jsou do značné míry nekonceptní. Prostory bez veřejné zeleně. Ve dne vyprázdňené monofunkční obytné sídliště odsuzující obyvatele na pohyb výhradně automobily. Jsou často mezi sebou vzájemně nepropojené a problematicky navazující na stávající dopravní struktury. O rekreačních stezkách a pěší dostupnosti k veřejnému centru nemluvě.

Tuto skutečnost se snažíme nalomit a pokoušíme se o nové definování centrální části této historické obce. Centrem Mírového náměstí je dominanta barokního kostela Sv. Martina.

V našem projektu má prostor před branami kostela Sv. Martina nové povrchy a jiné dimenzování. Dojde zde k pomyslnému propojení jižního cípu náměstí barevným sladěním povrchů dláždění. Navazující park podpoří shromažďovací a klidovou funkci. Stezky s písčítým povrchem v tomto parku zde mají zdánlivě nahodilou orientaci, která ale svou promyšlenou polohou zkracuje vzdálenosti pro pěší. Nechá se tu prostor na relax, k sezení tu budou dlouhé lavice vybízející k rozhovorům pod korunami stromů. Směrem od historické pumpy poteče kaskádovitě čistá voda po ose náměstí. Chodník před hostincem se rozšíří a doprava zklidní, k silnici přibude cyklistický pruh.

Prostřední část má složitý svažitý terén, který nemá zatím nějaké funkční zařazení. Náš projekt se zaměřuje k prostoru před farou. K širokému chodníku přibude i stezka pro cyklisty, zbudují se parkovací stání pro místní hostinec. Na protější straně je řada úzkých fasád tradičních přízemních domů se sedlovou střechou se štítem do náměstí. Střední část bude mít široký profil a ve svahu kaskádovitě upravené koňské schody. Pískový povrch zpevněného svahu evokuje vesnickou idylu. Tuto atmosféru podporují občasná vody

tryskání. Voda má zde i chladicí funkci v letních měsících a působí dobře pro návštěvníky, zejména pro rodiny s dětmi.

Rozlehlost prostranství je vhodná pro ucelený útvar s vlastní veřejnou plochou – jako hlavní centrum města. Počítáme i s přestavbou spodní části náměstí před současným Divadlem kouzel, nově koncipovaných pochozích ploch nového prostranství, které jsou taktéž základem společenských aktivit, které na náměstí tradičně patří. Tyto zóny se dají využít k pořádání občasných kulturních a společenských událostí. Dále se tu nabízí sobotní farmářský trh. Večer je zde možnost parkování pro Divadlo kouzel. Kapacita území má potenciál tyto nové veřejné funkce uživit.

Volba tohoto území dává možnost začlenit i pozemky kostela a přilehlé fary do komplexu městské krajiny. Je uvažováno o jeho proměně na oddechovou, rekreační funkci. Zeleň zde vizuálně doplňuje uliční fasádu a zjemňuje pohledový horizont. Na některých místech se pokoušíme rozevřít panoramatické pohledy z vyšších částí náměstí, spodní náměstí také pomyslně rozevíráme.

Výstavba nové dimenzované páteřní komunikace procházející náměstím, barevně i materiálově sladěná, nastaví nové rychlostní parametry pro dopravu pomocí retardérů a šikan u vjezdu do centrální části města. Zlidší se tak stávající silnice a nově posílí prostor náměstí, zároveň však umožní průjezd MHD.

Zamýšlené náměstí leží na tradičním uzlu vycházkových a krajinných cest – východně od Panenských Břežan a Báště, západně od Měšic a severně od Pakoměřic a Hovorčovic. Můžeme zde uvažovat o začlenění budoucího lokálního centra do stávajícího systému cest v krajině i nadregionálních rekreačních cyklostezek. Nabízí se možnost spojit stávající pěší trasy města se stezkou kolem potoka, který vede středem obce do pěšího zeleného pásu obce Líbeznice. Vyčištění a rekonstrukce historických rybníků situované severně od náměstí navazujícího na území vytvoří další kvalitní doplněk bydlení – rekreační park. Budeme usilovat o realizaci těchto prvků pomocí evropských dotací.

Celá výstavba by měla postupovat etapovitě, podle důsledného, dopředu navrženého plánu. V první etapě se počítá s přestavbou západního okraje náměstí naproti kostelu se současnou rekonstrukcí plynu a kanalizace.